

Svet
Evropske unije

Bruselj, 16. junij 2022
(OR. fr, en)

9790/22

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0402(NLE)

EDUC 206
RECH 324
SOC 330
DIGIT 113
ENV 529

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	9237/22
Zadeva:	Priporočilo Sveta o evropskem pristopu k mikrodokazilom za vseživljenjsko učenje in zaposljivost

V prilogi vam pošiljamo navedeno priporočilo Sveta, ki ga je Svet za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov sprejel na seji 16. junija 2022.

PRIPOROČILO SVETA

o evropskem pristopu k mikrodokazilom za vseživljenjsko učenje in zaposljivost

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 149 in 292 ter 165 in 166 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

1. V Evropi mora vse več ljudi posodabljati in izboljševati svoje znanje, spretnosti in kompetence, da bi zapolnili vrzel med svojo formalno izobrazbo in usposabljanjem ter potrebami trga dela in družbe, ki se hitro spreminjata. Okrevanje po pandemiji COVID-19 ter digitalni in zeleni prehod pospešujejo spremembe v našem načinu življenja, učenja in dela. Poleg tega se je s tem pokazalo, da morajo biti ljudje bolj usposobljeni za obvladovanje obstoječih in prihodnjih izzivov. Pandemija je vplivala na karijerne možnosti mladih in odraslih. Povečala je tudi brezposelnost ter ogrozila fizično, duševno in čustveno dobrobit stotin milijonov ljudi v Evropi.

2. Eden največjih izzivov, s katerim se srečujejo evropska podjetja in delodajalci, je nezadostna ponudba ustreznih spretnosti na trgu dela EU. Delavci se hkrati srečujejo s spremembami v načinu organizacije dela, kakršnih doslej še ni bilo. Obenem se zaradi digitalnega in zelenega prehoda temeljito spreminjajo profili nalog ter zahteve po spretnostih. V Sklepu Sveta (EU) 2021/1868 z dne 15. oktobra 2021 o smernicah za politike zaposlovanja držav članic¹ je navedeno: „Države članice in Unija si prizadevajo za razvoj usklajene strategije zaposlovanja ter zlasti za spodbujanje kvalificirane, usposobljene in prilagodljive delovne sile in trgov dela, ki so usmerjeni v prihodnost in se odzivajo na gospodarske spremembe.“ Stalno izpopolnjevanje in preusposabljanje sta bistvena pogoja, da se lahko delavci odzivajo na potrebe trenutnega delovnega mesta ali preidejo na nova delovna mesta in v rastoče sektorje, kot sta zeleni in digitalni sektor, zlasti glede na staranje prebivalstva.
3. Ljudje potrebujejo dostop do kakovostnega poučevanja in učenja v različnih oblikah in okoljih, da lahko razvijajo svoja osebna, socialna, kulturna in strokovna znanja, spretnosti in kompetence. Od sistemov izobraževanja in usposabljanja se pričakuje, da bodo postali prožnejši in da bodo našli rešitve za zagotavljanje dostopnejšega in bolj vključujočega učenja, ki bo bolj osredotočeno na učeče se in bo na voljo širšemu naboru profilov. Na to potrebo se odzivajo tudi neformalni ponudniki izobraževanja in usposabljanja, tako da zagotavljajo nove in inovativne možnosti izpopolnjevanja in preusposabljanja.

¹ UL L 379, 26.10.2021, str. 1.

4. Uspešna kultura vseživljenjskega učenja je ključna za to, da bo imel vsak znanja, spretnosti in kompetence, potrebne za uspeh v družbi, na trgu dela in v osebnem življenju. Bistveno je, da imajo ljudje vse življenje dostop do kakovostnega in ustreznega izobraževanja in usposabljanja, izpopolnjevanja in preusposabljanja. Priložnosti za vseživljenjsko učenje bi morale biti del dolgoročne strategije ustanov za izobraževanje in usposabljanje, da bi te izboljšale svojo odzivnost na hitro spreminjajoče se potrebe delodajalcev in učečih se. To bi omogočilo bolj raznoliko skupino učečih se (vključno z diplomanti teh ustanov in drugimi učečimi se odraslimi) za izpopolnjevanje in preusposabljanje. Visokošolskim ustanovam, ustanovam za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ponudnikom učenja odraslih ter drugim ponudnikom mikrodokazil, vključno z delodajalci, se priporoča, naj sodelujejo in hitro uporabijo ugotovitve najnovejših raziskav pri oblikovanju in posodabljanju priložnosti za učenje.
5. Mikrodokazila bi lahko pomagala pri certificiranju izidov majhnih prilagojenih učnih izkušenj. Omogočajo ciljno usmerjeno, prožno pridobivanje znanja, spretnosti in kompetenc za odzivanje na nove in nastajajoče potrebe v družbi in na trgu dela ter posameznikom omogočajo, da zapolnijo vrzeli v spretnostih, ki jih potrebujejo za uspeh v okolju, ki se hitro spreminja, vendar ne nadomeščajo tradicionalnih kvalifikacij. Po potrebi lahko dopolnjujejo obstoječe kvalifikacije in prinesejo dodano vrednost, ne da bi spodkopavala temeljno načelo študijskega programa v začetnem izobraževanju in usposabljanju. Mikrodokazila bi lahko oblikovali in izdajali najrazličnejši ponudniki v različnih učnih okoljih (formalnih, neformalnih in priložnostnih učnih okoljih).
6. Kljub njihovi vse večji uporabi v Evropi ni skupne opredelitve ali standardov za mikrodokazila. To omejuje razumevanje in uporabo mikrodokazil ter zato omejuje potencial mikrodokazil za olajšanje prožnih učnih in kariernih poti. Cilj tega priporočila je povečati zaupanje v mikrodokazila v Evropi med vsemi udeleženi, ne glede na to, ali gre za ponudnike izobraževanja ali tiste, ki se izobražujejo.

7. Prvo načelo evropskega stebra socialnih pravic² je, da ima vsakdo pravico do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, da lahko ohrani in pridobi spretnosti, ki mu omogočajo polno udeležbo v družbi in uspešno obvladovanje prehodov na trgu dela v vsej Evropski uniji. Četrto načelo evropskega stebra socialnih pravic je, da ima vsakdo pravico do hitre in prilagojene pomoči za izboljšanje svojih možnosti za zaposlitev ali samozaposlitev. Pravica do pomoči vključuje pravico do podpore za usposabljanje in prekvalifikacijo. Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic obravnava mikrodokazila kot inovativen instrument, saj „lahko olajšajo prilagodljive učne poti in delavcem pomagajo na delovnem mestu ali pri spremembi zaposlitve“. Mikrodokazila imajo lahko vlogo pri uresničevanju krovnih ciljev EU do leta 2030, med drugim tudi cilja, da se bo vsaj 60 % vseh odraslih vsako leto udeležilo programov usposabljanja ter da bo stopnja zaposlenosti vsaj 78-odstotna. Oba cilja so pozdravili voditelji EU, socialni partnerji in civilna družba na socialnem vrhu v Portu, nato pa na zasedanju 24. in 25. junija 2021 še Evropski svet³.
8. Poleg akcijskega načrta je Komisija sprejela Priporočilo o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju (EASE) po krizi zaradi COVID-19 (priporočilo EASE)⁴. Priporočilo vsebuje konkretne smernice politike za države članice glede razvoja usklajenih svežnjev politik za olajšanje prehoda med zaposlitvami ter spodbujanje okrevanja po pandemiji COVID-19 s številnimi novimi delovnimi mesti. Smernice politike zajemajo priložnosti za izpopolnjevanje in preusposabljanje ter podporne ukrepe.

² UL C 428, 13.12.2017, str. 10.

³ „[...] Evropski svet pozdravlja krovne cilje EU iz akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic v skladu z Izjavo iz Porta“, Sklepi Evropskega sveta, 24. in 25. junij 2021, EUCO 7/21.

⁴ C(2021) 1372 final.

9. V Programu znanj in spretnosti za Evropo⁵ je med 12 vodilnimi ukrepi napovedana nova pobuda za evropski pristop k mikrodokazilom. Cilj te nove pobude je podpreti kakovost, preglednost in uporabo mikrodokazil po vsej EU. V programu je najavljena tudi pobuda glede individualnih učnih računov, da bi se zapolnile obstoječe vrzeli pri dostopu do izobraževanja in usposabljanja za delovno sposobne odrasle in da bi se ljudem omogočilo uspešno upravljanje prehodov na trgu dela. Mikrodokazila se lahko uporabijo v okviru izobraževanj in usposabljanj, ki so na voljo ljudem, za podporo delovanju teh individualnih učnih računov.
10. V sporočilu Komisije o uresničitvi evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025⁶ je navedeno, da si bo Komisija prizadevala za razvoj evropskega pristopa k mikrodokazilom, da bi povečala možnosti za učenje ter okrepila vlogo visokošolskih ustanov in ustanov za poklicno izobraževanje in usposabljanje v vseživljenjskem učenju.
11. Priporočilo Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost⁷ vsebuje poziv Komisiji, naj preuči koncept in uporabo mikrodokazil.
12. V Resoluciji Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030)⁸ je preučitev koncepta in uporabe mikrodokazil navedena kot ena od konkretnih nalog in ukrepov iz prednostnega področja 2 strateškega okvira (Vseživljenjsko učenje in mobilnost).

⁵ COM(2020) 274 final.

⁶ COM(2020) 625 final.

⁷ UL C 417, 2.12.2020, str. 1.

⁸ UL C 66, 26.2.2021, str. 1.

13. V Sklepih Sveta o pobudi o evropskih univerzah – povezovanje visokega šolstva, raziskav, inovacij in družbe: utiranje poti novi razsežnosti v evropskem visokošolskem izobraževanju⁹ je poudarjeno: „Čeprav mikrokvalifikacije ne odstopajo od in ne spodkopavajo temeljnega načela polnega magistrskega študija, bi lahko pripomogle k širitvi možnosti za učenje, tako da bi: bile sprejemljive tudi za netradicionalne učence ter zadovoljile povpraševanje po novih spretnostih na trgu dela, naredile učno izkušnjo prožnejšo in modularno, podpirale dostop do visokošolskega izobraževanja ter vključile učence ne glede na njihove predhodne kvalifikacije ali ozadje, s spodbujanjem možnosti za preusposabljanje in izpopolnjevanje ob hkratnem zagotavljanju kakovostnega izobraževanja;“.
14. Ministri in ministrice za izobraževanje evropskega visokošolskega prostora so se v sporočilu medvladnega bolonjskega procesa iz Rima¹⁰ zavezali, da bodo svojim visokošolskim ustanovam pomagali pri: (i) širjenju ponudbe učnih možnosti in (ii) inovacijah v izobraževalnih vsebinah in načinih izvajanja. Številne visokošolske ustanove poleg študijskih programov in ob ohranjanju pravice, da neodvisno oblikujejo študijske programe in urejajo vprašanja prenašanja kreditnih točk, ponujajo ali nameravajo ponuditi tudi manjše učne enote. Te manjše enote lahko učečim se pomagajo, da razvijejo ali posodobijo svoje kulturne, poklicne in prečne spretnosti in kompetence v različnih obdobjih življenja. V sodelovanju v okviru bolonjskega procesa bo preučeno, kako in v kolikšni meri je te manjše, prožne učne enote, vključno s tistimi, ki vodijo do mikrodokazil, mogoče opredeliti, razviti, uvesti in jih priznavati s skupnimi orodji.

⁹ UL C 221, 10.6.2021, str. 14.

¹⁰ Ministrsko sporočilo iz Rima z dne 19. novembra 2020.

15. Sistemi izobraževanja in usposabljanja bi morali ustrezati različnim individualnim potrebam, sposobnostim in zmožnostim vseh učečih se. Hkrati bi morali vsem zagotavljati priložnosti za učenje, tudi v neformalnih in priložnostnih okoljih, kot je poudarjeno v Sklepih Sveta o pravičnosti in vključenosti v izobraževanju in usposabljanju za spodbujanje učnega uspeha za vse¹¹. Dobro oblikovana mikrodokazila se lahko uporabljajo tudi v okviru ciljnih ukrepov za podporo vključevanju v izobraževanju in usposabljanju ter njuni dostopnosti za širši krog učečih se. V ta širši krog učečih med drugim spadajo prikrajšane in ranljive skupine (kot so invalidi, starejši, nizkokvalificirane/nizkousposobljene osebe, manjšine, osebe z migrantskim ozadjem, begunci in osebe, ki imajo manj priložnosti zaradi svoje geografske lokacije in/ali slabšega socialno-ekonomskega položaja). Mikrodokazila lahko tudi pomagajo bolje usmerjati študente in olajšajo dostop do učenja in usposabljanja ter podpirajo prehod iz šole na delovno mesto. Zaradi pričakovane rasti števila beguncev in prosilcev za azil bo treba razviti strategije za učinkovito vključitev teh skupin v sisteme izobraževanja, usposabljanja in dela. S smernicami in privzemanjem zgledov iz vse EU glede oblikovanja in izdajanja mikrodokazil je mogoče spodbujati vključevanje in zagotoviti, da bodo korist od njih imeli učeči se iz vseh družbenih skupin.

¹¹ UL C 221, 10.6.2021, str. 3.

16. Mikrodokazila lahko tudi podprejo strokovni razvoj in mobilnost delavcev, tudi tistih, ki so zaposleni v nestandardnih oblikah dela, kot je platformno gospodarstvo¹², ki bi lahko glede na svoj zaposlitveni status imeli težave pri dostopu do usposabljanja¹³.
17. Mikrodokazila bi lahko dejavno pripomogla k uresničevanju pobud politike EU za pospeševanje digitalnega in zelenega prehoda. Mikrodokazila bi lahko: (i) podprla cilje akcijskega načrta za digitalno izobraževanje 2021–2027¹⁴, da se olajša zagotavljanje prožnih in dostopnih priložnosti za učenje na področju digitalnih spretnosti, in (ii) uresničila cilje iz načrta Komisije z naslovom Digitalni kompas do leta 2030 za razvoj digitalno usposobljenega prebivalstva in visoko usposobljenih strokovnjakov na digitalnem področju v Evropi do leta 2030. Mikrodokazila bi lahko imela tudi pomembno vlogo pri uresničevanju evropskega zelenega dogovora¹⁵, ki je evropska strategija za rast, katere cilj je preoblikovati gospodarstvo in družbo ter ju usmeriti na bolj trajnostno pot.
18. Priporočilo Sveta o evropskem ogrodju kvalifikacij za vseživljenjsko učenje, ki razveljavlja Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje¹⁶, določa skupni referenčni okvir, ki posameznikom in organizacijam pomaga primerjati različne sisteme kvalifikacij, pa tudi ravni kvalifikacij iz teh sistemov. Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK) je kot evropsko referenčno ogrodje odprto za vse vrste in ravni kvalifikacij in velja za skupni referenčni standard glede preglednosti, prenosljivosti in primerljivosti. Odprto je tudi za mikrodokazila, če in kadar so že bila vključena v nacionalna ogrodja kvalifikacij.

¹² „[...] Pojem gospodarstva spletnih platform bi bilo treba razumeti, tako da zajema vso gospodarsko dejavnost, ki izhaja iz dejanskega ali nameravanega trgovinskega poslovanja na notranjem trgu ter jo neposredno ali posredno omogočajo spletne platforme, zlasti spletne posredniške storitve in spletni iskalniki“, Sklep Komisije z dne 26. aprila 2018 o vzpostavitvi opazovalnice gospodarstva spletnih platform, C(2018) 2393 final, 26.4.2018, str. 1.

¹³ Evropski parlament je v resoluciji z dne 16. septembra 2021 o poštenih delovnih pogojih, pravicah in socialni zaščiti za platformne delavce – nove oblike zaposlovanja, povezane z digitalnim razvojem (2019/2186(INI)), pozval k obravnavi izobraževanja in usposabljanja platformnih delavcev v okviru pristopa EU k mikrodokazilom.

¹⁴ COM(2020) 624 final.

¹⁵ COM(2019) 640 final.

¹⁶ UL C 189, 15.6.2017, str. 15.

19. Svet je v priporočilu z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja¹⁷ države članice pozval, naj do leta 2018 – v skladu z nacionalnimi okoliščinami in posebnostmi ter kot se jim zdi ustrezno – vzpostavijo ureditve za potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja. Te ureditve za potrjevanje pomenijo, da se ljudem potrdijo znanje, spretnosti in kompetence, pridobljeni z neformalnim in priložnostnim učenjem. Obenem jim te ureditve omogočajo pridobitev polne ali, kadar je to primerno, delne kvalifikacije. V oceni Priporočila iz leta 2020¹⁸ se poziva k okrepljenemu tvorjenju povezav med vrednotenjem in mikrodokazili.
20. Sklep (EU) 2018/646 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. aprila 2018 o skupnem okviru za zagotavljanje boljših storitev za znanja in spretnosti ter kvalifikacije (Europass) in razveljavitvi Odločbe št. 2241/2004/ES¹⁹ določa podlago za zagotavljanje spletnih orodij, ki ljudem omogočajo, da načrtujejo svojo poklicno pot in vseživljenjsko učenje z avtentikacijskimi storitvami za potrdila, ki omogočajo prenosljivost mikrodokazil.
21. Ustreznost mikrodokazil ter njihov razvoj in posodabljanje so odvisni od:
- i) sodelovanja med regionalnimi in nacionalnimi organi ter organizacijami za izobraževanje in usposabljanje ter
 - ii) sektorskega in medsektorskega socialnega dialoga (ki bi moral vključevati organizacije, ki zastopajo delavce in delodajalce iz zasebnega in javnega sektorja, mala in srednja podjetja (MSP) ter strokovno in vodstveno osebje).

¹⁷ UL C 398, 22.12.2012, str. 1.

¹⁸ SWD (2020) 121 final.

¹⁹ UL L 112, 2.5.2018, str. 42.

22. V tem priporočilu se v celoti upoštevajo načela subsidiarnosti in sorazmernosti ter institucionalne avtonomije in akademske svobode, pa tudi načela, da so države članice same odgovorne za vsebino in organizacijo sistemov izobraževanja in poklicnega usposabljanja v skladu z nacionalnimi okoliščinami in v tesnem sodelovanju z vsemi ustreznimi deležniki.
23. To priporočilo ne posega v Direktivo 2005/36/ES, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2013/55/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij, in ureditev avtomatičnega priznavanja, določeno v njej –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO, ki naj se izvaja v skladu z zakonodajo in prednostnimi nalogami na regionalni in nacionalni ravni ter ravni Unije, v skladu z nacionalnimi okoliščinami in razpoložljivimi viri, vključno s socialno-ekonomskimi razmerami in značilnostmi nacionalnih sistemov izobraževanja, usposabljanja, vseživljenjskega učenja in zaposlovanja ter v tesnem sodelovanju z vsemi ustreznimi deležniki:

Cilji

1. Državam članicam se priporoča, naj sprejmejo evropski pristop k mikrodokazilom z naslednjimi cilji:
 - a) omogočiti posameznikom, da pridobijo, posodobijo in izboljšajo znanje, spretnosti in kompetence, ki jih potrebujejo za uspeh na spreminjajočem se trgu dela in v spreminjajoči se družbi, da bodo lahko v celoti izkoristili socialno pravično okrevanje ter pravični prehod na zeleno in digitalno gospodarstvo ter bili bolj usposobljeni za obvladovanje obstoječih in prihodnjih izzivov;
 - b) podpreti pripravljenost ponudnikov mikrodokazil za krepitev kakovosti, preglednosti, dostopnosti in prožnosti ponudbe učnih možnosti za opolnomočenje posameznikov, da bodo oblikovali prilagojene učne in karijerne poti;
 - c) spodbujati vključevanje, dostopnost in enake možnosti ter prispevati k doseganju odpornosti, socialne pravičnosti in blaginje za vse v kontekstu demografskih in družbenih sprememb ter v vseh fazah gospodarskih ciklov.

2. Državam članicam se priporoča, naj mikrodokazila po potrebi uporabljajo kot sredstvo za krepitev in dopolnjevanje obstoječih priložnosti za učenje, povečanje udeležbe v vseživljenjskem učenju in spodbujanje izpolnjevanja cilja, v skladu s katerim naj bi bilo vsako leto v usposabljanje vključenih najmanj 60 % odraslih, ki je določen v akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic in ki so ga pozdravili in odobrili voditelji EU v Resoluciji Sveta o novem evropskem programu za učenje odraslih 2021–2030²⁰.

Področje uporabe

3. To priporočilo zajema mikrodokazila ter politike, ki lahko podprejo njihovo učinkovito oblikovanje, izdajanje in uporabo.
4. Mikrodokazila lahko dopolnjujejo in krepijo ekosisteme izobraževanja, usposabljanja, vseživljenjskega učenja in zaposljivosti. Namen ukrepov, predstavljenih v tem priporočilu, je povečati priložnosti za učenje in zaposljivost brez poseganja v sisteme začetnega, visokošolskega izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter brez spodkopavanja in nadomeščanja obstoječih kvalifikacij in diplom. Z ukrepi se priporoča oblikovanje skupnega evropskega pristopa k sedanjemu in prihodnjemu zagotavljanju mikrodokazil v Evropski uniji ter določajo opredelitve in smernice za oblikovanje, izdajanje in opis mikrodokazil, da bi se povečala njihova kakovost, preglednost in uporaba.

²⁰ UL C 504, 14.12.2021, str. 9.

Opredelitve pojmov

5. V tem priporočilu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- a) „mikrodokazilo“ pomeni zapis učnih izidov, ki jih je učeči se pridobil na podlagi majhnega obsega učenja. Ti učni izidi bodo ocenjeni na podlagi preglednih in jasno opredeljenih meril. Učne izkušnje, na podlagi katerih se pridobijo mikrodokazila, so namenjene temu, da učeči se pridobi posebna znanja, spretnosti in kompetence, ki ustrezajo družbenim, osebnim, kulturnim potrebam ali potrebam trga dela. Mikrodokazila so last učečega se, so prenosljiva in jih je mogoče izmenjati. Lahko so samostojna ali združena v obsežnejša dokazila. Temeljijo na zagotavljanju kakovosti v skladu z dogovorjenimi standardi v ustreznem sektorju ali na ustreznem področju dejavnosti;
- b) „ponudniki mikrodokazil“ pomeni ustanove in organizacije za izobraževanje in usposabljanje, socialne partnerje (tj. organizacije, ki zastopajo delavce in delodajalce), delodajalce in industrijo, organizacije civilne družbe, javne zavode za zaposlovanje ter regionalne in nacionalne organe, pa tudi druge vrste akterjev, ki oblikujejo, izvajajo in izdajajo mikrodokazila za formalno, neformalno in priložnostno učenje. To ne posega v regionalno in nacionalno zakonodajo in okoliščine.
- c) „učno okolje“ pomeni raznolike, fizične, spletne, kombinirane²¹, virtualne in digitalne lokacije, kontekste in kulture, v katerih se ljudje učijo, in zajema vsa okolja, v katerih lahko poteka formalno, neformalno in priložnostno učenje;

²¹ „Kombinirano učenje“ je v formalnem izobraževanju in usposabljanju izraz, ki opisuje prakso, ko šola, izobraževalec ali učeči se uporablja več kot en pristop k učnemu procesu.

- d) „formalno učenje“ pomeni učenje, ki se izvaja v organiziranem in strukturiranem okolju, posebej namenjenem učenju, in praviloma pripelje do dodelitve kvalifikacije, običajno v obliki spričevala ali diplome; vključuje sisteme splošnega izobraževanja, začetno, nadaljnje in terciarno poklicno in strokovno izobraževanje in usposabljanje ter visokošolsko izobraževanje²²;
- e) „neformalno učenje“ pomeni učenje, ki se izvaja zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja prek načrtovanih aktivnosti v smislu učnih ciljev in časa učenja, pri katerem je zagotovljena določena oblika učne podpore²³;
- f) „priložnostno učenje“ pomeni učenje, ki je posledica vsakodnevnih aktivnosti in izkušenj ter ni organizirano ali strukturirano v smislu ciljev, časa ali podpore pri učenju; z vidika učečega se je to učenje lahko nenamerno²⁴. Ne pripelje samodejno do mikrodokazila, vendar se lahko upošteva v ureditvah vrednotenja, s katerimi se lahko opredelijo, dokumentirajo, ocenijo in/ali certificirajo učni izidi posameznika.
- g) „prenosljivost“ pomeni, da lahko imetnik dokazila shrani svoja mikrodokazila v sistemu po lastni izbiri, da ga lahko izmenja s stranko po lastni izbiri (bodisi nacionalno bodisi transnacionalno) in da lahko vse stranke v izmenjavi razumejo vsebino dokazil ter preverijo njihovo pristnost. S tem se omogoči prenosljivost med sektorji izobraževanja in usposabljanja ter znotraj njih, na trgu dela in med državami,

²² Opredelitev na podlagi Priporočila Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja, UL C 398, 22.12.2012, str. 1.

²³ Opredelitev iz Uredbe (EU) 2021/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Erasmus+, programa Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1288/2013, UL L 189, 28.5.2021, str. 1.

²⁴ Opredelitev iz Uredbe (EU) 2021/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Erasmus+, programa Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1288/2013, UL L 189, 28.5.2021, str. 1.

- h) „združljivost“ pomeni možnost – kadar je ustrezno – kombiniranja različnih mikrodokazil in njihove logične nadgradnje. Odločitve o „združevanju“ ali kombiniranju dokazil so prepuščene organizacijam gostiteljicam (npr. ustanovam za izobraževanje in usposabljanje, delodajalcem) v skladu z njihovimi praksami, obenem pa bi morale podpreti cilje in potrebe učečega se. Združevanje ne ustvarja samodejne pravice do kvalifikacije ali diplome. Take odločitve sprejemajo regionalni in nacionalni organi ali institucije v skladu s svojimi postopki podelitve.
- i) „ocena“ pomeni postopek ali metodo za ocenjevanje, merjenje in končni opis učnih izidov, ki jih posameznik pridobi v formalnih, neformalnih ali priložnostnih okoljih. Za ocenjevanje je pristojen ponudnik ali drugi priznani ocenjevalci.

Opredelitev in evropski standardni elementi za opis mikrodokazil

6. Državam članicam se priporoča, naj sprejmejo in spodbujajo uporabo:

- a) opredelitve mikrodokazil, kot je določena v odstavku 5, točka (a);

- b) evropskih standardnih elementov za opis mikrodokazil (kot so opisani v Prilogi I), vključno z naslednjimi obveznimi elementi:
- i) identifikacija učečega se;
 - ii) naziv mikrodokazila;
 - iii) država(-e)/regija(-e) izdajatelja;
 - iv) organ(-i), pristojen(-ni) za podelitev;
 - v) datum izdaje;
 - vi) učni izidi;
 - vii) nominalna obremenitev, potrebna za dosego učnih izidov (v evropskem sistemu prenašanja in zbiranja kreditnih točk – ECTS, kadar je to mogoče);
 - viii) raven (in stopnja, če je to ustrezno) učne izkušnje, s katero se pridobi mikrodokazilo (evropsko ogrodje kvalifikacij, ogrodja kvalifikacij za evropski visokošolski prostor), če je ustrezno;
 - ix) vrsta ocenjevanja;
 - x) oblika sodelovanja v učni dejavnosti;
 - xi) vrsta zagotavljanja kakovosti, na katerem temelji mikrodokazilo;
- c) evropska načela za oblikovanje in izdajanje mikrodokazil (kot so opisana v Prilogi II).

Razvoj ekosistema za mikrodokazila

7. Državam članicam se priporoča, da po potrebi olajšajo sedanji in prihodnji razvoj mikrodokazil v okviru formalnih učnih okolij, med drugim:
- a) s podporo preučevanju vloge mikrodokazil s strani visokošolskih ustanov pri zagotavljanju učnih priložnosti različnim učečim se, zlasti z razširjanjem privlačne, dostopne, vključujoče, na učečega se osredotočene ponudbe vseživljenjskih učnih dejavnosti, tudi v okviru dejavnosti zavezništev „evropskih univerz“²⁵, kadar je to ustrezno;
 - b) s podporo preučevanju vloge mikrodokazil s strani ustanov za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter drugih ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja pri nadaljnjem poklicnem izobraževanju in usposabljanju, da se podpreta izpopolnjevanje in preusposabljanje odraslih, tudi v okviru dejavnosti centrov poklicne odličnosti za poklicno izobraževanje in usposabljanje, kadar je to ustrezno;
 - c) z razmislekom o zagotavljanju javnega financiranja, v skladu z nacionalnimi okoliščinami, za razvoj in zagotavljanje manjših dejavnosti izobraževanja in usposabljanja, ki vodijo do mikrodokazil, na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja, ob upoštevanju institucionalne avtonomije, da se omogočita raznolikost in ustvarjalnost.
8. Državam članicam se priporoča, naj po potrebi podprejo sedanji in prihodnji razvoj mikrodokazil v okviru neformalnih in priložnostnih učnih okolij, med drugim:
- a) s podporo pri oblikovanju in izdaji mikrodokazil s strani ponudnikov, ki niso navedeni v odstavku 7 (med njimi so lahko: podjetja, socialni partnerji, organizacije civilne družbe, lokalni organi, centri lokalnih skupnosti, strokovna združenja, raziskovalne in inovacijske organizacije ter zasebni ponudniki), vključno s spodbujanjem raznolikosti virov financiranja;

²⁵ UL C 221, 10.6.2021, str. 14.

- b) s spodbujanjem razvoja mikrodokazil, ki jih oblikujejo in odobrijo predstavniki delodajalcev in delavcev v okviru socialnega dialoga, kadar je to potrebno;
 - c) z razmislekom o prilagoditvi postopkov priznavanja predhodnega učenja in vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja, da se omogoči podeljevanje mikrodokazil.
9. Države članice naj po potrebi podpirajo kakovost in preglednost mikrodokazil, med drugim:
- a) z uporabo, prilagajanjem in razvijanjem mehanizmov za zagotavljanje kakovosti mikrodokazil, ki jih izdajajo različne vrste ponudnikov, pri čemer naj uporabljajo obstoječe mehanizme, kadar je to mogoče (glej Prilogo 2);
 - b) s podpiranjem uporabe sistemov „zbiranja podatkov o spretnostih“ za analize potreb trga dela in demografskih sprememb, da bodo lahko ugotovile morebitno potrebo po razvoju ali posodobitvi mikrodokazil;
 - c) s spodbujanjem ponudnikov, da objavljajo kataloge mikrodokazil, ki jih ponujajo, po potrebi vključno s politiko priznavanja mikrodokazil, ki jih izdajo drugi ponudniki;
 - d) z vključevanjem mikrodokazil v nacionalna ogrodja in sisteme kvalifikacij. Odločitve o vključevanju mikrodokazil v regionalne in nacionalne okvire ali sisteme sprejemajo nacionalni organi ali institucije v skladu z nacionalnimi okoliščinami.

10. Države članice naj po potrebi spodbujajo in podpirajo učinkovito preskušanje, sodelovanje, upravljanje in partnerstva med:

- i) ustanovami za izobraževanje in usposabljanje;
- ii) socialnimi partnerji;
- iii) delodajalci in industrijo;
- iv) raziskovalnimi in inovacijskimi organizacijami;
- v) organizacijami civilne družbe;
- vi) službami za zaposlovanje in socialno vključevanje ter
- vii) lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi organi.

To preskušanje, sodelovanje, upravljanje in partnerstvo so pomembni za opredelitev potreb po mikrodokazilih, njihov skupni razvoj in njihovo posodabljanje ter za oceno učinka na izpopolnjevanje in preusposabljanje, vseživljenjsko učenje in poklicni razvoj.

Izkoriščanje potenciala mikrodokazil

11. Države članice naj po potrebi vključijo mikrodokazila tako v sisteme izobraževanja in usposabljanja kot v politike spretnosti, med drugim:

- a) s spodbujanjem vključevanja ponudb izobraževanja in usposabljanja, ki vodijo k mikrodokazilom, v kataloge možnosti izobraževanja in usposabljanja, ki so na voljo;
- b) z uporabo mikrodokazil za izboljšanje dostopa do izobraževanja in usposabljanja za vse učeče se, tudi prikrajšane in ranljive skupine (kot so invalidi, starejši, nizkokvalificirane/nizkousposobljene osebe, manjšine, osebe z migrantskim ozadjem, begunci in osebe, ki imajo manj priložnosti zaradi svoje geografske lokacije in/ali slabšega socialno-ekonomskega položaja), kadar je to potrebno;

- c) z uporabo mikrodokazil za podporo prožnih učnih poti in prehoda z višjega sekundarnega izobraževanja ali poklicnega izobraževanja in usposabljanja na terciarno izobraževanje in izobraževanje odraslih, kadar je to ustrezno;
- d) z uporabo mikrodokazil, ki jih je mogoče vključiti v študijske programe ali jih dopolniti, kadar je to ustrezno;
- e) z uporabo mikrodokazil kot dodatnega sredstva za izboljšanje osnovnih in naprednih digitalnih spretnosti in kompetenc širšega kroga učečih se v skladu z akcijskih načrtom za digitalno izobraževanje in akcijskim načrtom za evropski steber socialnih pravic;
- f) z uporabo mikrodokazil za podporo razvoja učenja za zeleni prehod in okoljsko trajnostnost kot del nacionalnega izvajanja Priporočila Sveta o učenju za zeleni prehod in okoljsko trajnostnost;
- g) s spodbujanjem uporabe mikrodokazil s strani ustanov za izobraževanje in usposabljanje ter drugih ponudnikov – v sodelovanju z njihovim ekosistemom znanja in inovacij – za povečanje ustreznosti in potencialnega pozitivnega učinka mikrodokazil na ekonomijo na lokalni in regionalni ravni;
- h) s spodbujanjem razumevanja in uporabe mikrodokazil s stalnim strokovnim razvojem učiteljev in mentorjev, svetovalcev (npr. v okviru učiteljskih akademij Erasmus+) ter akademikov, raziskovalcev in drugega ustreznega osebja;
- i) s spodbujanjem uporabe mikrodokazil za hiter prenos najnovejših rezultatov raziskav v učne priložnosti ter s krepitevijo sinergij med evropskim izobraževalnim prostorom in evropskim raziskovalnim prostorom;

- j) s preučitvijo uporabe mikrodokazil v evropskem izobraževalnem prostoru za odpravo spolnih in drugih diskriminatornih stereotipov v zvezi z izbiro študija ter v izobraževalnih praksah in gradivih.
12. Državam članicam se priporoča, naj po potrebi vključijo mikrodokazila v svoje politike zaposlovanja in aktivne politike zaposlovanja (tj. službe za zaposlovanje, podpora za usposabljanje in spodbude za zaposlovanje), tudi na naslednje načine:
- a) z uporabo mikrodokazil za:
 - i) obravnavo neskladij med ponudbo spretnosti ter povpraševanjem po njih in ozkih grl v določenih gospodarskih sektorjih in regijah ter
 - ii) izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev za spretnosti in delovna mesta, po katerih je povpraševanje na trgu dela, zlasti v okviru digitalnega in zelenega prehoda;
 - b) z vključevanjem usposabljanja, ki vodi do mikrodokazil, v priznane priložnosti za usposabljanje, ki bi lahko bile povezane z individualnimi učnimi računi, če ti obstajajo, in drugimi sistemi za podporo usposabljanju;
 - c) s spodbujanjem uporabe mikrodokazil kot sredstva za posodobitev in nadgradnjo spretnosti samozaposlenih in nestandardnih delavcev, tudi oseb, ki delajo prek platform in MSP;
 - d) s preučitvijo uporabe mikrodokazil v ciljnih pobudah za podporo in motiviranje prikrajšanih in ranljivih skupin (kot so prejemniki minimalnih dohodkov, invalidi, dolgotrajno brezposelne in nizkokvalificirane osebe) pri ponovnem vstopu na trg dela ali nadaljnji zaposlitvi;

- e) s preučitvijo vloge mikrodokazil v sistemih za izvajanje okrepljenega jamstva za mlade za podporo mladim, tudi v pripravljalnem usposabljanju in kakovostnih ponudbah nadaljnjega izobraževanja ali usposabljanja;
 - f) s preučitvijo vloge mikrodokazil v okviru nacionalnega izvajanja priporočila o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju po krizi zaradi COVID-19 (EASE);
 - g) s preučitvijo uporabe mikrodokazil za podporo strokovnega razvoja delavcev in izpolnitev obveznih zahtev za izpopolnjevanje in preusposabljanje na nekaterih delovnih mestih in pri nekaterih vrstah dela (npr. za licence, obvezno usposabljanje in dovoljenja).
13. Državam članicam se priporoča, naj po potrebi spodbujajo in podpirajo Evropsko mrežo nacionalnih informacijskih centrov in nacionalne informacijske centre za priznavanje visokošolskih diplom (mreži ENIC-NARIC) ali ustrezna telesa, da po potrebi razvijejo pregledne postopke priznavanja mikrodokazil, ki jih izdajo različne vrste ponudnikov. To bi bilo treba storiti v sodelovanju z ustreznimi deležniki iz odstavka 10, vključno s preučitvijo morebitne izvedljivosti avtomatičnega priznavanja mikrodokazil²⁶.
14. Državam članicam se priporoča, naj, kadar je to ustrezno, zagotovijo, da so informacije in nasveti o opredelitvi in izbiri mikrodokazil vključene v storitve svetovalnega dela v zvezi z vseživljenjskim učenjem. To vključuje storitve svetovalnega dela v kariernih centrih visokošolskih ustanov, javnih in zasebnih službah za zaposlovanje, socialnih službah in drugih svetovalnih službah (zaposlovanje, karierni razvoj, izobraževanje in usposabljanje, coaching). Vključevanje svetovanja o mikrodokazilih v te storitve bi moralo izpolnjevati potrebe vseh učečih se, tudi prikrajšanih in ranljivih.

²⁶ Priporočilo Sveta z dne 26. novembra 2018 o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in spričeval višjega sekundarnega izobraževanja ter izidov iz učnih obdobj v tujini (UL C 444, 10.12.2018, str. 1).

15. Državam članicam se priporoča, da po potrebi:

- a) določijo ukrepe za izvajanje tega priporočila na podlagi ustreznih obstoječih nacionalnih ureditev in finančnih okvirov. To bi lahko vključevalo povezave z individualnimi učnimi računi, če ti obstajajo (z ustreznim upoštevanjem odgovornosti in avtonomije organizacij na področju izobraževanja, usposabljanja in trga dela v nacionalnem okviru);
- b) kar najbolje izkoristijo sredstva in instrumente Unije za podporo potrebnim reformam, od omogočitenega okvira do razvoja in uporabe mikrodokazil.

Podpora Komisije

Svet pozdravlja namero Komisije, da ob ustreznem upoštevanju subsidiarnosti in nacionalnih okoliščin ter v tesnem sodelovanju z državami članicami:

16. razvije in prilagodi, kadar je to ustrezno, obstoječa orodja in storitve Unije za podporo razvoju mikrodokazil s strani vseh vrst ponudnikov, med drugim na naslednje načine:
- a) s podporo razvoju smernic o spodbujanju preglednosti ter uporabi trenutnih instrumentov EU in bolonjskih instrumentov na področju visokošolskega izobraževanja za notranje in zunanje zagotavljanje kakovosti mikrodokazil;
 - b) s preučitvijo, kako prilagoditi priročnik evropskega sistema zbiranja in prenašanja kreditnih točk na področju visokošolskega izobraževanja, da bi se vanj vključila mikrodokazila;
 - c) s preučitvijo, kako prilagoditi in razviti orodja EU za spretnosti in kvalifikacije, da bi se mikrodokazila vključila v sisteme poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
 - d) s spodbujanjem vloge mrež ENIC-NARIC in drugih ustreznih teles pri priznavanju mikrodokazil za namene nadaljnega študija in/ali zaposlovanja, med drugim z razvojem smernic in usposabljanja;

- e) s podpiranjem strukturirane razprave o možnosti vključevanja mikrodokazil v nacionalna ogrožja kvalifikacij;
- f) s preučitvijo razvoja pobude za evropsko študentsko izkaznico, ki bo študentom omogočila varno izmenjavo izidov mikrodokazil, pridobljenih med njihovim študijem v tujini, z drugimi ustanovami za izobraževanje in usposabljanje;

17. podpre sodelovanje med državami članicami in deležniki, med drugim:

- a) s podpiranjem izmenjave informacij med regionalnimi in nacionalnimi organi o ustreznih regionalnih in nacionalnih pobudah politike ter dokazov o njihovem učinku, pri čemer je treba čim boljše izkoristiti strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše;
- b) s spodbujanjem evropskega sodelovanja pri zagotavljanju kakovosti mikrodokazil, s čimer se krepi medsebojno zaupanje;
- c) s spodbujanjem preskušanja mikrodokazil in njihove uporabe s strani visokošolskih ustanov ter ustanov za poklicno izobraževanje in usposabljanje, vključno s koalicijami „evropskih univerz“ in centrov odličnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, da se spodbudi uporaba mikrodokazil v širši skupnosti za izobraževanje in usposabljanje;
- d) s spodbujanjem sodelovanja v zvezi z mikrodokazili v učiteljskih akademijah Erasmus+ in pri drugih ponudnikih izobraževanja in usposabljanja učiteljev za obravnavanje potreb učiteljev po stalnem strokovnem razvoju, kadar je to ustrezno;
- e) s preučitvijo sodelovanja v zvezi z mikrodokazili s strani socialnih partnerjev, delodajalcev in industrije, tudi v okviru pakta za znanja in spretnosti ter povezanih pobud za sodelovanje, vključno z načrtom za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti, okrepljeno evropsko koalicijo za vajeništva ter koalicijo za digitalna znanja in spretnosti ter delovna mesta;

- f) s podporo sodelovanju in izmenjavi dobrih praks med javnimi službami za zaposlovanje in delodajalci v zvezi z načini uporabe mikrodokazil za podporo zaposljivosti v okviru mreže javnih služb za zaposlovanje;
 - g) s pospeševanjem projektov sodelovanja med socialnimi partnerji in ustanovami za izobraževanje in usposabljanje o načinih uporabe in izvajanja mikrodokazil za izpolnjevanje potreb po spretnostih na evropski, nacionalni, lokalni in regionalni ravni ter v različnih sektorjih;
18. podpre tehnično izvajanje tega priporočila s preučitvijo nadaljnjega razvoja v okviru platforme Europass za zagotovitev, kadar je to ustrezno:
- a) informacij o učnih priložnostih, ki vodijo do mikrodokazil, ter ponudnikov, ki uporabljajo evropski pristop k mikrodokazilom;
 - b) podpore avtentikaciji mikrodokazil z evropskimi digitalnimi potrdili za učenje;
 - c) podpore prenosljivosti, združljivosti, interoperabilnosti, izmenjavi in skupni uporabi informacij o mikrodokazilih z evropskim odprtim standardom, ki določa skupno obliko mikrodokazil;

19. podpre nadaljnje raziskave o:
- i) uporabi evropskega pristopa k mikrodokazilom, tudi glede njihove uporabe med ponudniki izobraževanja in usposabljanja, delodajalci in socialnimi partnerji;
 - ii) specifičnih izidih in koristih za učeče se;
 - iii) njihovi dodani vrednosti v primerjavi s polnimi diplomami ali kvalifikacijami in kot njihova dopolnitev, ter
 - iv) dodatnih dokazih o dejavnikih, ki vplivajo na spodbude in motivacijo ljudi za usposabljanje.
20. Države članice in Komisija bi si morale skupaj prizadevati za povečanje obsega in ustreznosti trenutnega zbiranja podatkov o mikrodokazilih na ravni Unije.

Poročanje

21. Državam članicam se priporoča, da začnejo to priporočilo izvajati čim prej. Komisijo naj do decembra 2023 obvestijo o ustreznih ukrepih, ki jih je treba sprejeti na ustrezni ravni v podporo ciljem tega priporočila.
22. Komisija naj v sodelovanju z državami članicami in po posvetovanju z zadevnimi deležniki spremlja napredek pri izvajanju tega priporočila prek obstoječih ustreznih okvirov Unije za spremljanje in poročanje, ne da bi to dodatno obremenilo države članice, ter o tem poroča Svetu v petih letih od datuma sprejetja priporočila.

V Luxembourg,

Za Svet

predsednik/predsednica

PRILOGA I**Evropski standardni elementi za opis mikrodokazila**

Ta priloga vsebuje seznam skupnih evropskih standardnih elementov za opis mikrodokazil, ki jih je priporočljivo uporabiti kot vir v podporo izvajanju²⁷.

Obvezni elementi:	identifikacija učečega se
	naziv mikrodokazila
	država(-e)/regija(-e) izdajatelja
	organ(-i), pristojen(-ni) za podelitev
	datum izdaje
	učni izidi
	nominalna obremenitev, potrebna za dosego učnih izidov (v kreditnih točkah ECTS, kadar je to mogoče)
	raven (in stopnja, če je ustrezno) učne izkušnje, s katero se pridobi mikrodokazilo (EOK, QF-EHEA), če je ustrezno
	vrsta ocenjevanja
	oblika sodelovanja v učni dejavnosti
	vrsta zagotavljanja kakovosti, na kateri temelji mikrodokazilo
Neobvezni elementi, kadar je ustrezno (neizčrpen seznam):	osnovni pogoji za vpis v učno dejavnost
	nadzor in preverjanje identitete med ocenjevanjem (brez nadzora in brez preverjanja identitete, z nadzorom, vendar brez preverjanja identitete, z nadzorom na spletu ali na kraju samem s preverjanjem identitete)
	dosežena ocena
	možnost kombiniranja/združevanja (samostojno, neodvisno mikrodokazilo/združeno, združljivo z drugim dokazilom)
	dodatne informacije

²⁷ Uporaba evropskih standardnih elementov za opis mikrodokazil sama po sebi ne pomeni uradnega vrednotenja ali priznanja, temveč je ključni dejavnik, ki to omogoča.

Ti standardni elementi bodo vključeni v evropski podatkovni model²⁸, ki določa skupno obliko za opis mikrodokazil. Podatkovni model bo na voljo kot odprti standard, ki ga bodo uporabljali ponudniki mikrodokazil, kadar je to ustrezno, ter bi lahko podprl interoperabilnost in lažjo izmenjavo podatkov o mikrodokazilih.

Komisija bo podatkovni model razvila na podlagi zgoraj navedenih skupnih standardnih elementov. Ta podatkovni model bo razvila v skladu:

- i) z rezultatom posvetovanj z državami članicami in deležniki;
- ii) s potrebami uporabnikov in tehnološkim napredkom;
- iii) s spremembami na trgih dela ter
- iv) z obstoječimi pristopi k zagotavljanju izobraževanja in usposabljanja.

Namen tega podatkovnega modela je podpirati doslednost informacij ter izkazovati jasno dodano vrednost. Podatkovni model za mikrodokazila bo urejen v skladu s sklepom o Europassu, zlasti s členom 6(1), točki (b) in (d), ter členom 6(2), točka (b), ki že vsebujejo poziv Komisiji, naj razvije, testira in posodobi odprte standarde.

²⁸ Podatkovni modeli so grafični in/ali leksikalni prikazi podatkov, ki določajo njihove lastnosti, strukturo ter medsebojne odnose. Uporabljajo se kot odprti standardi, se lahko prosto uporabljajo, so pregledni ter temeljijo na konsenzu.

Evropska načela za oblikovanje in izdajanje mikrodokazil

Spodaj predstavljenih 10 načel določa naravo mikrodokazil in daje smernice državam članicam, javnim organom in ponudnikom glede oblikovanja in izdajanja mikrodokazil ter sistemov za mikrodokazila. Načela poudarjajo ključne značilnosti evropskega pristopa k mikrodokazilom, ki omogočajo zaupanje v mikrodokazila in njihovo kakovost. Načela so univerzalna in se lahko po potrebi uporabljajo na katerem koli področju ali v katerem koli sektorju.

1	Kakovost	Za mikrodokazila se izvaja notranje in zunanje zagotavljanje kakovosti v okviru sistema, ki jih ustvari (npr. v okviru izobraževanja ali usposabljanja ali trga dela, kjer se mikrodokazilo razvije in izvaja). Postopki zagotavljanja kakovosti morajo ustrezati svojemu namenu, biti jasno dokumentirani in dostopni ter izpolnjevati potrebe in pričakovanja učečih se in deležnikov.
----------	-----------------	--

		Ponudniki: zunanje zagotavljanje kakovosti temelji predvsem na ocenjevanju ponudnikov (in ne na ocenjevanju posameznih tečajev) in učinkovitosti njihovih postopkov notranjega zagotavljanja kakovosti. Ponudniki bi morali zagotoviti, da notranje zagotavljanje kakovosti zajema vse naslednje elemente: • splošna kakovost samega mikrodokazila, ki temelji na spodaj navedenih standardih; • kadar je ustrezno, kakovost tečaja, ki vodi do mikrodokazila; • povratne informacije učečih se o učni izkušnji, ki vodi do mikrodokazila, ter • kolegialne povratne informacije, vključno z drugimi ponudniki in deležniki, o učni izkušnji, ki vodi do mikrodokazila. Standardi: zunanje zagotavljanje kakovosti se mora izvajati v skladu s: • Prilogo IV k priporočilu o evropskem ogrodju kvalifikacij, kadar je ustrezno; • standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru, kadar je ustrezno; • evropskim referenčnim okvirom za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET), kadar je ustrezno; • drugimi instrumenti za zagotavljanje kakovosti, vključno z registri in oznakami, za krepitev zaupanja v mikrodokazila, kadar je ustrezno.
2	Preglednost	Mikrodokazila so merljiva, primerljiva in razumljiva ter vsebujejo jasne informacije o učnih izidih, delovni obremenitvi, vsebini, ravni in ponudbi učnih možnosti, kot je ustrezno. Delovna obremenitev • Visokošolske ustanove bi morale uporabljati evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS) ter spoštovati načela iz Priloge V k priporočilu o evropskem ogrodju kvalifikacij, kadar je to mogoče, da se dokaže nominalna obremenitev, potrebna za dosego učnih izidov mikrodokazila. • Ponudniki, ki ne uporabljajo sistema ECTS, lahko uporabljajo

		druge sisteme ali vrste informacij, s katerimi je mogoče učinkovito opisati učne izide in delovno obremenitev, v skladu z načeli iz Priloge V k priporočilu o evropskem ogrodju kvalifikacij. Ogrodje/sistemi kvalifikacij • Mikrodokazila se lahko vključijo v nacionalna ogrodja/sisteme kvalifikacij, če je to ustrezno in skladno z nacionalnimi prednostnimi nalogami in odločitvami. Nacionalna ogrodja/sistemi kvalifikacij so umeščena(-i) v evropsko ogrodje kvalifikacij ter v primeru visokošolskih kvalifikacij samocertificirana(-i) glede na ogrodje kvalifikacij evropskega visokošolskega prostora, ki lahko dodatno pripomore k preglednosti mikrodokazil in zaupanju vanje. Informacije o ponudbi mikrodokazil Sistemi za mikrodokazila bi morali zagotavljati pregledne in jasne informacije v podporo sistemom svetovanja za učeče se v skladu z nacionalnimi praksami in potrebami deležnikov: • Informacije o ponudnikih mikrodokazil se po možnosti objavijo v obstoječih ustreznih registrih. Ponudniki visokošolskega izobraževanja (in drugi ustrezni ponudniki) bi morali, kadar je to mogoče, biti vključeni v podatkovno zbirko rezultatov zunanjega zagotavljanja kakovosti (DEQAR) na podlagi zagotavljanja kakovosti v skladu s standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru; • informacije o učnih priložnostih, ki vodijo do mikrodokazil, bi morale biti dostopne in preprosto izmenljive prek ustreznih platform, tudi platforme Europass.
--	--	--

3	Ustreznost	Mikrodokazila bi morala biti oblikovana in izdana kot posebni, usmerjeni učni dosežki, učne priložnosti, ki vodijo do njih, pa bi bilo treba po potrebi posodablјati, da bi ustrezale ugotovljenim učnim potrebam. Spodbuja se sodelovanje med organizacijami za izobraževanje in usposablјanje, delodajalci, socialnimi partnerji ter drugimi ponudniki in uporabniki mikrodokazil za povečanje ustreznosti mikrodokazil za trg dela.
4	Veljavna ocena	Učni izidi mikrodokazil se ocenjujejo na podlagi preglednih meril.
5	Učne poti	Mikrodokazila so oblikovana in izdana kot podpora prilagodljivim učnim potem, vključno z možnostjo vrednotenja, priznavanja in združevanja mikrodokazil iz različnih sistemov. Združljivost Mikrodokazila so oblikovana modularno, da se omogoči dodajanje drugih mikrodokazil za oblikovanje obsežnejših dokazil. Odločitve o združevanju ali kombiniranju dokazil so prepuščene organizacijam gostiteljicam (npr. ustanovam za izobraževanje in usposablјanje, delodajalcem) v skladu z njihovimi praksami, obenem pa bi morale podpreti cilje in potrebe učečega se. Združevanje ne ustvarja samodejne pravice do kvalifikacije ali diplome. Take odločitve sprejemajo regionalni in nacionalni organi ali institucije v skladu s svojimi postopki podelitve. Vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja Pridobitev mikrodokazil je možna po oceni učnih izidov, pridobljenih bodisi s posebnim tečajem, ki vodi do mikrodokazila, ali na podlagi ocene učnih izidov iz neformalnega in priložnostnega učenja.

6	Priznavanje	Mikrodokazila imajo jasno sporočilno vrednost glede učnih izidov za manjše učne module. Priznavanje odpira pot širši ponudbi takih učnih izkušenj na primerljiv način po vsej EU. Kadar je to mogoče, pristojni organi mikrodokazila priznajo za akademske namene, namene usposabljanja ali zaposlitve na podlagi informacij, predloženih v skladu z evropskimi standardnimi elementi (Priloga I), ter načel za oblikovanje in izdajanje mikrodokazil (Priloga II). Mikrodokazila, ki jih izdajo ponudniki formalnega izobraževanja, se po možnosti priznavajo na podlagi standardnih postopkov priznavanja, ki se uporabljajo za priznavanje tujih kvalifikacij in učnih obdobj v tujini. To ne posega v pravico pristojnih organov, da opredelijo postopke priznavanja ali preverijo verodostojnost dokumentov.
7	Prenosljivost	Mikrodokazila so last imetnika dokazila (učečega se), ta pa jih lahko enostavno hrani in izmenja, tudi prek varnih digitalnih denarnic (npr. Europass), v skladu s splošno uredbo o varstvu podatkov. Infrastruktura za shranjevanje podatkov temelji na odprtih standardih in podatkovnih modelih. S tem se zagotavljata interoperabilnost in nemotena izmenjava podatkov ter omogoča nemoteno preverjanje verodostojnosti podatkov.
8	Osredotočeno st na učeče se	Mikrodokazila so oblikovana tako, da izpolnjujejo potrebe ciljne skupine učečih se. Učeči se so vključeni v postopke notranjega in zunanjega zagotavljanja kakovosti, njihove povratne informacije pa se upoštevajo v okviru stalnega izboljševanja mikrodokazil.

9	Verodostojnost	Mikrodokazila vsebujejo zadostne informacije za preverjanje identitete imetnika dokazil (učečega se), pravne identitete izdajatelja ter datuma in kraja izdaje mikrodokazila.
10	Informacije in svetovalno delo	Informacije in svetovanje o mikrodokazilih bi morali biti vključeni v storitve svetovalnega dela v zvezi z vseživljenjskim učenjem in bi morali vključujoče doseči kar najširše možne skupine učečih se ter podpirati odločitve o izobraževanju, usposabljanju in karieri.
